

רע"פ 2161/18 - ג'ובראן חביש נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2161/18

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

ג'ובראן חביש

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 27.02.2018, בעפ"ת 7819-01-18, שניתן על ידי כב' השופט א' בולוס

בשם המבקש:

עו"ד שלומי בלומנפלד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' בולוס), בעפ"ת 7819-01-18, מיום 27.2.2018. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט ג' קרזבום - שופט בכיר), בפל"א 7450-08-15, מיום 14.12.2017.

2. בהחלטתי מיום 14.3.2018, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל אשר הושת על המבקש, עד להחלטה אחרת.

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום לבית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: בית המשפט לתעבורה), אשר ייחס לו את העבירות הבאות: נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970; ונהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה. מעובדות כתב האישום עולה, כי המבקש נהג באזור התעשייה ג'וליס בזמן פסילה; ללא תעודת ביטוח בת תוקף; וכאשר רישיונו פקע לפני למעלה מ-6 חודשים.

4. ביום 17.9.2015, הורשע המבקש, במסגרת הסדר טיעון, על פי הודאתו, בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן. באותו יום, נגזר דינו של המבקש בהתאם להסדר הטיעון אותו אימץ בית המשפט לתעבורה, שבמסגרתו הוסכם כי על המבקש יוטל עונש כולל של 8 חודשי מאסר בפועל. בהתאם לכך, הושתו על המבקש, בין היתר: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, תוך הפעלה בחופף של שני מאסרים מותנים, בני 6 חודשים כל אחד; ופסילת רישיון נהיגה ל-5 שנים, תוך הפעלת שני עונשי פסילה מותנים בחופף. ביום 29.9.2015, הגיש המבקש לבית המשפט לתעבורה בקשה לחזור בו מהודאתו ולבטל את פסק הדין שניתן בעניינו, בקשה שנדחתה על ידי בית המשפט לתעבורה, ביום 25.10.2015. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי בחיפה על החלטה זו של בית המשפט לתעבורה, נדחה ביום 18.01.2016. המבקש הגיש בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, וביום 16.6.2016 החליט בית משפט זה לבטל את הרשעתו של המבקש, ולהחזיר את התיק לבית המשפט לתעבורה על מנת שידון בו מתחילתו (רע"פ 1255/16 חביש נ' מדינת ישראל (16.6.2016)).

5. ביום 19.1.2017, חזר המבקש והודה בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, והורשע על יסוד הודאתו. ביום 25.4.2017, ביקש בית המשפט לתעבורה מהממונה על עבודות השירות (להלן: הממונה) לבחון את התאמתו של המבקש לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, והורה לשירות המבחן לערוך תסקיר מבחן בעניינו של המבקש. ביום 31.7.2017, חיווה הממונה את דעתו, כי המבקש אינו מתאים לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, מאחר שהלה הגיע לראיון במשרדו של הממונה, כאשר מפיו נודף ריח חריף של אלכוהול. בהמשך לכך, ביקש בית המשפט לתעבורה לבחון פעם נוספת את התאמתו של המבקש להשתלבות בעבודות שירות. מחוות דעת הממונה, מיום 6.11.2017, עלה כי המבקש נמצא מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות. ראוי לציין, כי בשתי ההזדמנויות, בהן הזמין בית המשפט לתעבורה חוות דעת מאת הממונה בעניינו של המבקש, הבהיר בית המשפט לתעבורה כי אין בכך כדי ללמד על העונש שייגזר על המבקש, בסופו של דבר.

6. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המבקש, עולה כי הלה נטל אחריות על העבירות שביצע ועל תוצאות מעשיו. שירות המבחן המליץ להטיל על המבקש ענישה מרתיעה, הכוללת מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, פסילה וקנס. זאת, לצד העמדתו של המבקש בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים, לצורך שילובו בטיפול בתחום עבירות התנועה.

7. ביום 14.12.2017, גזר בית המשפט לתעבורה את דינו של המבקש. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם, עמד בית המשפט לתעבורה על הנסיבות הקשורות בעבירה; על הערכים החברתיים בהם פגע המבקש במעשיו;

ועל מדיניות הענישה הנוהגת. לאחר זאת, קבע בית המשפט לתעבורה, כי מתחם העונש ההולם ינוע במנעד שבין שני חודשי מאסר ל-14 חודשי מאסר לריצוי בפועל; בין 10 ל-30 חודשי פסילה בפועל; וקנס משמעותי. לצורך קביעת עונשו של המבקש בגדרי מתחם העונש ההולם, התייחס בית המשפט לתעבורה לשיקולים לקולה, אשר ראה בהם "כדי להצדיק הקלה משמעותית" בעונש; ולשיקולים לחומרה בעניינו של המבקש. בית המשפט לתעבורה סבר, לאחר שאיזן בין כלל השיקולים, כי יש להטיל על המבקש מאסר מאחורי סורג וברית, נוכח עברו התעבורתי המכביד, ובשל התרשמות בית המשפט התעבורה כי המבקש "לא הפנים כלל את חומרת העבירות אותן ביצע בעבר", בגין הוא ריצה שני מאסרים בדרך של עבודות שירות. לבסוף, השית בית המשפט לתעבורה על המבקש את העונשים הבאים: 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל; הופעלו שני עונשי מאסר מותנים, תוך קביעה כי, 4 חודשים מתוכם ירוצו בחופף ו-3 חודשים ירוצו במצטבר לעונש שהוטל, כך שעל המבקש לרצות, בסך הכול, 10 חודשי מאסר בפועל; פסילת המבקש מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 10 שנים, וזאת תוך הפעלת שני עונשי פסילה מותנית בחופף; 12 חודשי פסילת רישיון על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה של נהיגה בזמן פסילה למשך 3 שנים; הפעלת התחייבות כספית בסך ₪3,000, עליה חתם המבקש במסגרת הליך אחר; וקנס בסך ₪1,500.

8. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה, אשר כוון כלפי חומרת העונש. בדחותו את הערעור, ציין בית המשפט המחוזי כי בית המשפט לתעבורה הבהיר למבקש כי אין לפרש את הזמנת חוות דעת הממונה על עבודות השירות כהבעת עמדה כלשהי לעניין העונש, כך שאין לקבל את טענת המבקש, לפיה הייתה לו "ציפייה סבירה" כי יושתו עליו עבודות שירות בלבד. בית המשפט המחוזי לא מצא ממש בטענת המבקש, לפיה לא ניתן משקל לעמדה העונשית המקלה, אותה הציגה המשיבה במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים ב"סיבוב הראשון", שכן משבטל הסדר הטיעון, אין המשיבה מחויבת בעמדה עונשית זו. בית המשפט המחוזי סבר, כי העונש שהושת על המבקש מאזן כראוי בין כלל שיקולי הענישה, והוא "אף נוטה לקולה", ולפיכך, החליט שלא התערב בגזר דינו של בית המשפט לתעבורה.

הבקשה לרשות הערעור

9. בבקשה לרשות הערעור המונחת לפניי, משיג המבקש על חומרת עונשו, ובפרט על רכיב המאסר בפועל שהושת עליו. לשיטת המבקש, לא היה מקום, בכל מקרה, לגזור עליו עונש חמור מהעונש שהתבקש במסגרת הסדר הטיעון, קרי: 8 חודשי מאסר בפועל. עוד טוען המבקש, כי בית המשפט לתעבורה לא נימק מדוע החליט להשית עליו מאסר לריצוי מאחורי סורג וברית במקום להסתפק בעונש של עבודות שירות כהמלצת שירות המבחן, ובעיקר לאחר שהזמין חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, כדי לבחון את התאמתו לריצוי העונש בדרך זו.

דיון והכרעה

10. הלכה היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במשורה והיא שמורה למקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או למקרים בהם מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 869/18 אבו גויעד נ' מדינת ישראל (14.5.2018); רע"פ 638/18 גולן נ' מדינת ישראל (1.5.2018); רע"פ 2054/18 רבאיעה נ' מדינת ישראל (12.03.2018)) טיעוני המבקש מתמקדים בחומרת העונש, וכידוע, בקשה העוסקת במידת העונש אינה מצדיקה,

ככלל, מתן רשות ערעור, אלא במקרים בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות המקובלת במקרים דומים (רע"פ 1910/18 חבושה נ' מדינת ישראל (20.3.2018); רע"פ 4880/17 קוסה נ' מדינת ישראל (21.6.2017)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות, ודי בטעם זה כדי לדחותה.

11. למעלה מן הצורך, אתייחס בקצרה לטענות העיקריות של המבקש. ראשית, אין בידי לקבל את טענת המבקש, לפיה עצם הזמנת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות יצרה בקרבו ציפייה סבירה לפיה יושת עליו עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בלבד. בית המשפט לתעבורה הבהיר למבקש, בשתי ההזדמנויות בהן הוא הופנה אל הממונה, כי הזמנת חוות הדעת מאת הממונה, אין בה משום הבעת עמדה כלשהי לעניין העונש אשר יושת עליו, בסופו של דבר. שנית, לא מצאתי ממש בטענת המבקש, כי בעת קביעת עונשו, לאחר שהוא חזר והודה בעובדות כתב האישום, היה על בית המשפט לתעבורה ליתן משקל לתוצאה העונשית שהתבקשה במסגרת הסדר הטיעון. משבטל הסדר הטיעון, לאחר חזרתו של המבקש מהודאה בכתב האישום, אין המשיבה מחוייבת עוד בעמדה שהציגה במסגרת ההסדר, והיא רשאית לטעון לעונש כראות עיניה. עוד אוסיף, כי לטעמי העונש שהושת על המבקש הינו ראוי ומאוזן, והוא מבטא התחשבות בכלל השיקולים הצריכים לעניין.

12. נוכח האמור, לא מצאתי להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ולפיכך הבקשה לרשות הערעור נדחית בזאת. כפועל יוצא מכך, מתבטלת החלטתי מיום 14.3.2018, בדבר עיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר הושת על המבקש.

13. במסגרת הליך אחר בעניינו של המבקש (רע"פ 4115/18 חביש נ' מדינת ישראל (31.5.2018)), קבע חברי, השופט י' אלרון, כי המבקש יתייצב לריצוי העונש שהושת עליו שם, ביום 10.6.2018 עד השעה 10:00. בהסכמת חברי, ידחה מועד התייצבות זה, והמבקש יתייצב לריצוי עונשי המאסר שהושת עליו בתיק זה ובתיק האחר, ביום 28.6.2018, עד השעה 10:00, בימ"ר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשע"ח (7.6.2018).

ש ו פ ט